

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ

Кафедра ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. професора М.К. Шикули

є однією з провідних кафедр Національного університету біоресурсів і природокористування України, випусковою кафедрою агробіологічного факультету, здійснює підготовку фахівців за спеціальністю 201 «Агрономія» освітніх ступенів «Бакалавр» і «Магістр» (за ОП «Агрохімія і ґрунтознавство») та викладає ґрунтознавчі дисципліни на багатьох факультетах університету. Кафедра має аспірантуру та докторантуру з наукової спеціальності 06.01.03 «Агроґрунтознавство та агрофізика»

Коллектив кафедри, 2022 рік

*Зліва направо: перший ряд (сидять) - професор А.Д. Балаєв, професор С.Ю. Булигін, завідувач кафедри В.О. Забалуєв, доцент С.В. Вітвіцький, доцент М.Ф. Березняк;
другий ряд – зав. лабораторією О.В. Субботіна, доцент В.М. Козак, професор О.Л. Тонха, доцент Р.П. Богданович, доцент О.В. Піковська, доцент С.Ю. Кравченко, ст. лаборант Н.В. Волошина, доцент Карабач К.С., доцент Носенко В.Г., лаборант Кучеренко І.В., ст. лаборант Рябчун Н.П.*

Перелік дисциплін, які викладаються на кафедрі:

1. Агровиробниче групування ґрунтів і охорона земель
2. Агроекологічна паспортизація ґрунтових ресурсів
3. Агрофізика
4. Біологія ґрунтів
5. Геологія і геоморфологія
6. ГІС-технології у агрономії
7. Ґрунтознавство
8. Ґрунтові деградації і технології відтворення родючості ґрунтів
9. Ґрунтові ресурси України і світу
10. Ґрунтознавство з основами агрохімії
11. Ґрунтознавство з основами геоботаніки
12. Ґрунтознавство з основами геології
13. Декарбонізація агросфери
14. Краплинне зрошення
15. Лабораторна діагностика ґрунтів і земель
16. Лісове ґрунтознавство
17. Меліорація
18. Методологія та організація наукових досліджень в агрохімії і ґрунтознавстві
19. Моніторинг і паспортизація ґрунтових ресурсів
20. Охорона ґрунтів з основами ґрунтознавства
21. Оцінка і управління якістю ґрунтів
22. Просторова неоднорідність ґрунтового пориву
23. Регенеративне та органічне землеробство
24. Рекультивація і меліорація порушених земель
25. Субстрати для розсади овочів, квітів і плодкових
26. Технології раціонального землекористування
27. Фітомеліорація і фіторемедіація деградованих земель

На кафедрі функціонує науковий гурток «ґрунтознавець»,

в якому беруть участь студенти спеціальностей 201 «Агрономія», 193 «Геодезія та землеустрій», 101 «Екологія». Його безпосереднім керівником, починаючи із 2010 р., є доцент кафедри, кандидат сільськогосподарських наук
Бережняк Михайло Федорович

Основні завдання діяльності гуртка:

- освоєння нових методик дослідження ґрунтового вкриття у польових та лабораторних умовах;
- дослідження деградаційних процесів ґрунтів у сучасному землеробстві та оптимізація землекористування в агроландшафтах;
- агроекологічна оцінка ґрунтів за сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- виступи на студентських наукових конференціях, підготовка тез доповідей та статей, тощо

На кафедрі функціонує науковий гурток «Меліоратор»,

створений у вересні 2023 року з метою організації та сприяння студентам у науково-дослідницькій, дослідно-конструкторській та винахідницькій діяльності, який діє на засадах добровільності, рівноправності усіх його членів, самоврядування, законності та гласності

Гурток «Меліоратор»

Керівник студентського наукового гуртка,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Ярош Анна В'ячеславівна

Тел.: 0993541288

E-mail: yaroshanna@nubip.edu.ua

Староста гуртка - **Бережний Олексій Васильович**
097 2448348

Студентський науковий гурток
"Меліоратор"

Керівник: доц., к. с. - г. н. Анна Ярош

- НАУКОВИЙ ПОШУК
- ДОСЛІДЖЕННЯ
- ПОЛЬОВІ ЕКСПЕДИЦІЇ
- ЕКСПУРСІЇ
- ЗУСТРІЧІ З ФАХІВЦЯМИ

A collage of three photographs. The top left shows a woman in a blue shirt and hat standing in a green field. The top right shows a map of Ukraine with a red outline. The bottom photo shows a large group of students posing for a group photo in a hallway. Text on the photo reads: 'РІКА КРИЧАЛА, ВИПА, ЯК ПОСЛАННЯ З ПЕРЕРВ'.

Музей ґрунтів ім. професора М.М. Годліна

На кафедрі функціонує унікальний в Україні Музей ґрунтів ім. проф. М. М. Годліна (відповідальний - кандидат с.-г. наук, доцент Вітвіцький С.В.). Історія Музею ґрунтів починається у 1922 році із заснування кафедри ґрунтознавства. У Музеї зібрані зразки геологічних порід і мінералів, моноліти ґрунтів України та інших регіонів. Експозиція Музею забезпечує теоретичну і практичну підготовку фахівців, дозволяє вести наукову, навчально-методичну і культурно-освітню роботу

За останні роки викладачами кафедри підготовлено і видано велику кількість навчально-методичної і наукової літератури, а саме: 35 підручників, 86 навчальних посібників, 36 монографій, наукові статті у виданнях наукометричних баз Scopus, Web of Science та в фахових журналах, тези доповідей на міжнародних конференціях

Науково-педагогічні працівники кафедри є членами багаточисельних міжнародних організацій та редколегій наукових цитованих журналів, організаторами міжнародних конференцій, беруть активну участь у міжнародних наукових проектах, таких як: 159188-TEMPUS-1-2009-1-PL-TEMPUS-JPCR «Environmental curricula at agricultural universities»; IMBASMA Tempus Project JET_27136_2006 "Implementation of Basic and Advanced Scientific Methodologies in Agricultural Master and PhD curricula"; 10790-1999 TEMPUS-TACIS 1999 JEP “Food Quality: From Soil To Consumer”, HORIZON EUROPE «Розвиток дослідницького потенціалу та підвищення кваліфікації і навичок групи дослідників НУБіП (Україна) з агроекологічної інтенсифікації галузі рослинництва» (номер проекту 101079308 – ECOTWINS — HORIZON-WIDERA-2021-ACCESS-03)

На кафедрі діють 2 навчальні лабораторії та 3 навчально-науково-виробничі лабораторії:

Навчальна лабораторія ґрунтознавства та охорони ґрунтів 33, 40 к.2

Навчальна лабораторія геології і картографії ґрунтів 14 к.2

ННВЛ Родючість і охорона ґрунтів 33.3 к.2

ННВЛ Моніторинг якості ґрунтів 5 к.2

ПНДЛ Охорона та раціональне використання ґрунтів 39 к.2

Навчальна лабораторія ґрунтознавства та охорони ґрунтів

Мета діяльності навчальної лабораторії ґрунтознавства та охорони ґрунтів:

- ознайомлення студентів із сучасним станом ґрунтових ресурсів світу та України, шляхами раціонального їх використання, допомога оволодіти комплексом сучасних заходів із збереження та відтворення їх родючості;
- надання відповідного обсягу теоретичних та практичних основ ґрунтознавства, оцінки деградаційних процесів у ґрунтах, прогнозування процесів механічної, фізичної та хімічної деградації, розробки заходів із збереження та відновлення ґрунтової родючості;
- навчити студентів кількісно оцінювати потенціальну продуктивність ґрунтових відмін і земельних ділянок в цілому (незалежно від характеру їх використання) і при певному спеціальному використанні (вирощуванні конкретних культур, багаторічних насаджень тощо);
- навчити складати картограми якості ґрунтів окремих господарств, адміністративних та інших регіонів;
- досягти у студентів уміння використовувати результати бонітування ґрунтів та якісної оцінки земель для програмування врожайності культур, оцінки діяльності господарств на певних земельних ділянках;
- навчити студентів складати рекомендації для споживачів-землевласників щодо найбільш раціонального використання (менеджменту) земельних ділянок

Навчальна лабораторія геології і картографії ґрунтів

Мета діяльності навчальної лабораторії геології і картографії ґрунтів:

- допомога здобуття студентами відповідного обсягу теоретичних, методологічних знань та практичних навичок з вивчення закономірностей будови поверхні Землі, засобів її вимірювання і відображення на топографічних картах;
- ознайомлення з інформацією стосовно топографічних вимірювань на місцевості, із методами аналізу, складання та використання ґрунтових, екологічних, тематичних карт і картограм;
- вміння будувати геоморфологічний профіль певного регіону, створювати легенди тематичних карт та картографічну основу для спеціальних екологічних досліджень;
- вміння оцінювати можливий ризик виникнення кризових геологічних явищ та катастроф;
- вміння читати по топографічних картах і розпізнавати на місцевості різноманітні форми рельєфу;
- вміння будувати геологічний профіль місцевості;
- рекомендувати застосування тих чи інших агрономічних руд і природних меліорантів в якості добрив та для проведення інших агрозаходів

Навчально-науково-виробнича лабораторія «Родючість і охорона ґрунтів»

Лабораторія займається:

- проведенням аналізів зразків ґрунту по визначенню вмісту гумусу, реакції середовища, вмісту елементів живлення та інших показників родючості;
- розробкою і супроводом ресурсозберігаючих ґрунтозахисних технологій вирощування культур відповідно до ґрунтового-кліматичних умов;
- наданням консультацій з питань діяльності сільськогосподарських підприємств різних форм власності щодо раціонального використання земель, діагностики ґрунтового вкриття, оцінки показників родючості ґрунту

Навчально-науково-виробнича лабораторія «Моніторинг якості ґрунтів»

Робота лабораторії спрямована на моніторинг якості ґрунтів й дослідження у виробничників проблемних ділянок на полях для підвищення ефективності використання потенціалу поля та збереження рівня його родючості. В залежності від потреб замовника результати аналізів можуть бути у вигляді таблиць з даними, аналіз з рекомендаціями, графіками, картами, картами-завданнями для диференційного внесення добрив, які надають спеціалісти

Проблемна науково-дослідна лабораторія «Охорона та раціональне використання ґрунтів»

Лабораторія займається:

- дослідженням органічної речовини ґрунту та її відтворенням в ґрунтах;
- вивченням біологічної активності, молекулярно-генетичного біорізноманіття показників гумусного стану в умовах цілини і агроценозу та розробка заходів для забезпечення розширеного відтворення родючості ґрунтів;
- оцінкою агрофізичних і водно-фізичних властивостей ґрунтів і розробкою заходів профілактики агрофізичної деградації;
- дослідженням фізико-хімічного стану ґрунтів, захистом ґрунтів від декальцинації, засолення та осолонцювання;
- вивченням і розробкою заходів із відтворення родючості ґрунтів у плодкових і ягідних насадженнях.

Лабораторія забезпечила:

- надходження коштів за проведення аналізів зразків ґрунту і розробку системи удобрення культур, визначення потреби у вапнуванні та гіпсуванні та розрахунок дози меліорантів;
- оцінку придатності ґрунтів під плодове насадження і рекомендації по збереженню і підвищенню їх продуктивності;
- дослідження ґрунтового вкриття території; проведення якісної оцінки земельних угідь

НАУКОВО-ДОСЛІДНІ БАЗИ ПРАКТИК

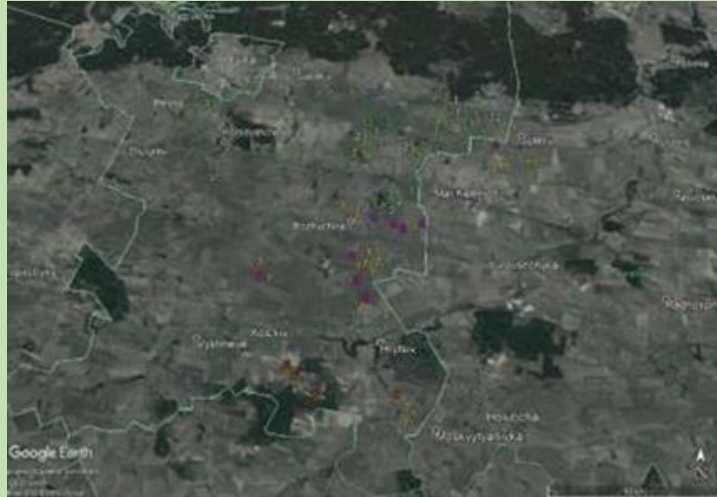
ВП НУБіП України «Великоснітинське»

ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»

ТОВ “Лотівка Еліт” Шепетівського району Хмельницької області

Черкаська державна сільськогосподарська дослідна станція
ННЦ «Інститут землеробства НААН»

**Успішні захисти магістерських
кваліфікаційних робіт освітньої програми
«Агрохімія і ґрунтознавство»**

Кафедра співпрацює з:

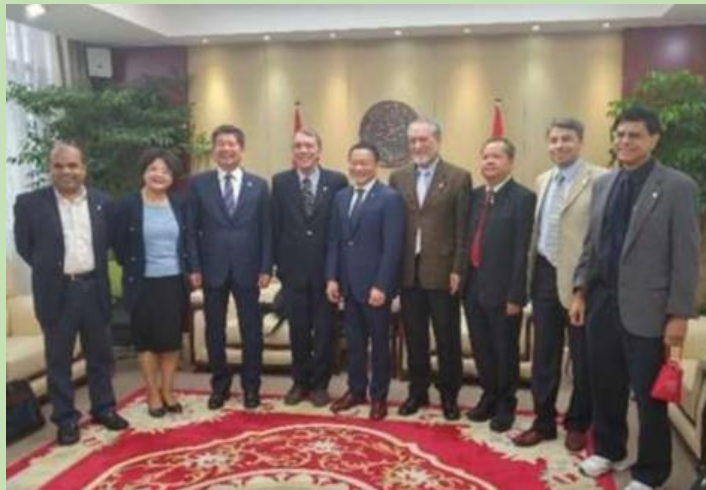
- Державним технологічним університетом (м. Харків)
- ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського» НААН України
- ННЦ "Інститут землеробства НААН"
- Інститутом водних проблем і меліорації НААН
- Поліським національним університетом (м. Житомир)
- Національним університетом водного господарства та природокористування (м.Рівне)
- Університетом м. Гент (Бельгія)
- Університетом ім. Гумбольдта (Німеччина)
- Токійським аграрним університетом (Японія)
- Північно-Східним сільськогосподарським університетом (м. Харбін, Китай),
- Дікл університетом (м. Діярбакир, Туреччина)
- Агрономічним факультетом Університету Крагуєвац (Сербія)
- Університетом штату Огайо (США)
- Варшавським університетом наук про життя, Польща
- Університетом св. Кирила та Мефодія (м. Скоп'є, Північна Македонія)
- Банат університетом сільськогосподарських наук і ветеринарної медицини «1-го короля Румунії – Михайла» (м.Тімішоари, Румунія)
- іншими вітчизняними і зарубіжними науковими установами і навчальними закладами

Північно-Східний Інститут географії та агроєкології КАН (Харбін, Китай)

Чжедзянський аграрний університет, Китай

Дікл університет м. Діярбакир, Туреччина

Агрономічний факультет, Університет Крагуєвац, Сербія

Університет штату Пенсильванія (США)

Університет штату Огайо (США)

Варшавський університет наук про життя (Польща)

Університет св. Кирила та Мефодія (Північна Македонія)

Виховна робота на кафедрі реалізується шляхом індивідуальної роботи викладачів зі студентами та організації різноманітних культурно-масових заходів

Основні напрямки культурно-виховної діяльності науково-педагогічних працівників кафедри:

- організація виховної та дозвільної роботи наставників академічних груп зі студентами;
- керівництво дипломними проектами під час написання кваліфікаційних робіт, проведення навчальних і виробничих практик;
- функціонування студентських наукових гуртків

**Студенти 1 курсу 6 групи агробіологічного факультету з куратором
Карабач Катериною Сергіївною**

Відвідування Музею історії НУБіП України

**Зустріч куратора Ярош Анни В'ячеславівни з студентами 3 курсу 4 групи у гуртожитку № 8.
Перший день очного навчання у 2023-2024 н.р.**

Жовтень 2023 р. Перед виставою «Кайдашева сім'я»

**Квітень 2024 р. Студенти 1 курсу 5 групи агробіологічного факультету з куратором
Субботіною Ольгою Володимирівною**